

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4730/23
1.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Филиповић, председника већа, Олге Арсовић и Зорице Ђаковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Сениша Миладиновић, адвокат из Београда, ул. Скендер Бегова бр. 53А, против тужене ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Дарко Петровић, адвокат из Београда, ул. Ђуре Јакшића бр. 5, ради чинидбе, одлучујући по жалбама тужиље и тужених, изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П бр. 20985/19 од 14.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 01.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, жалбе тужиље и тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 20985/19 од 14.10.2022. године у ставовима првом, другом и четвртном изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у петом ставу изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П 20985/19 од 14.10.2022. године, тако што се одбија захтев првотужене ББ за накнаду трошкова парничног поступка према тужилји АА, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ожалбеном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., те је обавезана тужена ВВ да преда тужиоцу у искључиву државину трособан стан број 11, на првом спрату, пов. 96м2, у стамбеној згради број ..., у ул. ... у ..., изграђене на кат.парц. ..., све уписано у ЛН ... КО ..., у року од 15 дана од дана

правноснажности пресуде.

Ставом другим изреке је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ..., против тужене ББ, којим је тражено да се обавезе тужена ББ из... да преда тужиоцу у искључиву државину трособан стан бр. 11, на првом спрату, пов.96м2, у стамбеној згради број ... у ул. ... у ..., изграђене на кат.парц. ..., све уписано у ЛН ... КО ...

Ставом трећим изреке, одбијен је предлог тужених за прекид овог поступка као неоснован.

Ставом четвртим изреке, обавезана је друготужена ВВ да тужиљи АА из ... накнади трошкове парничног поступка у износу од 95.300,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење па до коначне исплате, све у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Ставом петим изреке је обавезана тужиља АА да првотуженој ББ из ..., накнади трошкове парничног поступка у износу од 58.500,00 динара.

Против наведене пресуде, жалбу су благовремено изјавили и то тужиља побијајући је у ставовима другом, четвртом и петом изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права, а тужене побијајући је у ставовима првом и четвртом изреке, из свих законом предвиђених разлога. Тужене су тражиле и определиле трошкове другостепеног поступка.

Тужиља је доставила одговор на жалбу тужених.

Испитујући побијану пресуду у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023 – други закон) Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиље делимично основана, а да је жалба тужених неоснована.

У поступку пред првостепеним судом није учињена нека од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности. Апелациони суд налази да није учињена ни битна повреда поступка из члана 374 став 2 тачка 12, на коју се жалбом тужених посебно указује, јер пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за правилно одлучивање, које нису у супротности са садржином изведених доказа у списима предмета, док је изрека пресуде јасна и не противречи разлозима исте датим у образложењу.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у браку са сада пок. ГГ, а тужене су његове ћерке. Пок. ГГ је уписан као власник – носилац права својине на трособном стану у..., површине 96м2, са обимом удела 1/1. У Г листу непокретности у склопу података о теретима и ограничењима су уписане забележбе и то: на основу решења број 952-02-6-3043/2015 од 17.07.2015. године уписано је право доживотног

становања на 1/2 идеалног дела у власништву ГГ по основу Споразума о расподели брачне тековине међу супружницима овереног пред судом у Ужицу дана 24.04.2015. године у корист АА, те на основу решења број 952-02-6-3043/2015 од 17.07.2015. године право доживотног стана на 1/2 идеалног дела у власништву ГГ по основу Споразума о расподели брачне тековине међу супружницима овереног пред судом у Ужицом, истог дана, у корист ГГ из ... Дана 25.09.2017. године, тужила АА је као поклонодавац закључила Уговор о поклону са сада пок. ГГ као поклонопримцем, којим је располагала са 1/2 идеалног дела трособног стана број 11, површине 96м², на првом спрату у ул. ... бр. ..., ..., уписаног у лист непокретности ...КО ... Овим уговором су уговорне стране сагласно утврдиле да се у корист поклонодавца АА, овде тужиле, установи лична службеност и то право доживотног плодоуживања на предметном стану, уписаног у листу непокретности ... КО ... Уговорне стране су констатовале и то да се брише лична службеност уписана у корист ГГ на наведеном стану, из разлога што је тим уговором исти постао једини и искључиви власник предметне непокретности, као и да се брише лична службеност – право које је успостављено у корист АА на спорном стану јер је уговором у корист АА успостављено право доживотног плодоуживања на целокупном трособном стану број 11, површине 96м², на првом спрату у ул. ... на... и који је уписан у лист непокретности ... КО ... Право плодоуживања које је успостављено овим уговором о поклону производи правно дејство и то како у односу на потенцијалне наследнике, тако и у односу на сва остала трећа лица која би по било ком основу постали власници наведене непокретности. Решењем број 952-02-6-6533/2017 од 12.10.2017. године је уписано право доживотног плодоуживања на основу предметног Уговора о поклону овереног пред јавним бележником ... ОПУ: 1716-2017 дана 25.09.2017. године у корист АА, овде тужиле. Наведени подаци нису промењени и одговарају подацима из извода из информационог система Републичког геодетског завода од 02.11.2020. године, овереног од стране јавног бележника ... дана 02.11.2020. године. Током поступка, друготужена ВВ је, по основу споразума са осталим законским наследницима, оглашена за јединог наследника наведеног стана решењем Трећег основног суда у Београду О 5614/19 од 07.02.2019. године и налази се у поседу стана, што је првостепени суд утврдио из њеног исказа, ценећи да је у том делу сагласан са писаним доказима у списима. Тужила се обраћала преко пуномоћника туженима опоменом пред утужење дана 05.12.2019. године, али јој тужене нису одговориле.

Првостепени суд је примењујући правна правила Српског Грађанског законика из 1844. године, на основу Закона о неважности правних прописа донесених пре 6. априла 1944. године и за време непријатељске окупације, и то одредбе члана 374 и 340 СГЗ, закључио да тужила, као носилац права доживотног плодоуживања на предметном трособном стану у ..., по основу уговора о поклону од 25.09.2017. године, а уписаног у катастру непокретности ... по решењу од 12.10.2017. године, има право да неометано врши личну службеност на том стану, па имајући у виду да је за законског наследника иза смрти ГГ - власника спорне непокретности, оглашена његова ћерка ВВ, овде друготужена, за коју је током поступка утврђено да је у поседу стана и променила браву због чега тужила није могла да врши своје право, то је суд обавезао друготужену да исти преда у искључиву државину тужилци. Како је током поступка утврђено да првотужена ББ није оглашена за наследника спорног стана и да се не налази у поседу истог стана, првостепени суд је оценио да првотужена није пасивно легитимисана у овој правној ствари, налазећи да није у обавези да преда стан тужилци, због чега је одбијен тужбени захтев у односу на именовану.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно је првостепени суд одлучио када је усвојио тужбени захтев тужиље за предају у посед према друготуженој, те одбио тужбени захтев у односу на првотужену, дајући за своју одлуку јасне и довољне разлоге, које у целости прихвата и овај суд.

Наиме, тужилца АА је титулар права доживотног плодуживања на трособном стану број 11, на првом спрату стамбене зграде у ул. ... на ..., изграђен на кат.парцели ..., уписаној у листу непокретности ... КО ... Упис права доживотног плодуживања у јавне књиге је извршен на основу Уговора о поклону од 25.09.2017. године, закљученог са пок. ГГ, по основу кога је тужиљи установљена ова лична службеност. Како се плодуживање на непокретностима стиче уписом у јавни регистар, те како се предметни стан налази у поседу друготужене ВВ, то је правилно првостепени суд нашао да тужилца има право да неометано користи и врши своје право службености на предметном стану, који је друготужена у обавези да јој преда у државину.

Нису основани наводи жалбе тужиље којима се указује да је првостепени суд погрешно утврдио да првотужена ББ није пасивно легитимисана у овом поступку, те одбио тужбени захтев у односу на њу. Пре свега, првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио све чињенице за доношење ове одлуке, на основу изведених доказа које је ценио правилном применом одредаба члана 8 Закона о парничном поступку, па тако правилно утврдио да се у поседу спорног стана налази друготужена ВВ, која је током поступка и оглашена за јединог наследника иза пок. ГГ, а не првотужена ББ. Наиме, страначка легитимација подразумева материјално-правни однос странака према предмету спора, а то значи да је тужени пасивно легитимисан када из материјално правног односа произилази његова обавеза да трпи или изврши оно што тужилац има право захтевати. Дакле, тужени је пасивно легитимисан ако има обавезу која одговара праву тужиоца. У конкретном случају, тужилца као носилац права плодуживања на спорном стану може тражити чинидбу - предају истог у искључиву државину од лица које тај стан користи, односно од лица које се у њему налази, па како овом праву тужиље не кореспондира обавеза првотужене ББ, јер иста не може извршити оно што тужилца захтева (предају у државину), то је правилно првостепени суд нашао да првотужена није пасивно легитимисана и одбио тужбени захтев тужиље постављен у односу на ову тужену.

У вези са наведеним, нису основани ни наводи жалбе тужиље да промена титулара права у току парнице нема значаја за ослобађање странке од тужбе и постојања пасивне легитимације, те да чињеница што је током поступка друготужена ВВ постала једини власник спорног стана, а не првотужена, не значи да првотужена није пасивно легитимисана. Ово стога што тужилца тужбеним захтевом тражи да јој се омогући остварење њеног права плодуживања на спорном стану предајом у државину, будући да је онемогућена да непокретност употребљава у пуном капацитету, па код чињенице да је током поступка утврђено да је друготужена вршила фактичку власт на спорном стану, правилан је закључак првостепеног суда да исти првотужена није у могућности ни да преда тужиљи у државину.

Неосновано тужене оспоравају правилност и законитост првостепене пресуде наводима да је првостепени суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање из

разлога што је одбио остављање додатног рока за доставу документације којом се потврђује да је тужила исплаћена и да јој је престало њено право доживотног плодуживања. Ово стога што је првостепени суд правилно закључио да право плодуживања на непокретностима престаје брисањем из јавних књига, те да тврдње тужених о постојању признанице којима се указује на престанак права плодуживања, не могу водити другачијој одлуци, код чињенице да се самим законом прописује начин стицања и престанка права плодуживања, а што је тужила у конкретном и доказала. Осим тога, наведени доказни предлог није предложен на припремном рочишту, ни 4 месеца након рочишта на коме је друготужена саслушана и изнела ове тврдње, а тужене нису учиниле вероватним да без своје кривице нису могле да исти предложи на припремном рочишту, због чега је правилно првостепени суд поступио када је одбио овај доказни предлог, јер је предложен на начин супротан одредби члана 314 Закона о парничном поступку.

Неосновано тужене у жалби истичу да тужила није саслушана у својству парничне странке, те да није стављено ван снаге решење о њеном саслушању, обзиром да је првостепени суд правилно одлучио о свим доказним предлозима парничних странака, те ставио ван снаге претходно одређена доказна решења. Стога су неосновани жалбени наводи тужених којима се оспорава оцена изведених доказа у првостепеном поступку јер овај суд као другостепени налази да је првостепени суд правилно ценио изведене доказе, појединачно и у међусобној вези, затим на основу резултата целокупног поступка (члан 8 ЗПП) дао јасне разлоге које чињенице сматра доказаним, па другостепени суд не налази било какву сумњу у правилност утврђеног чињеничног стања, до којег је првостепени суд дошао на основу слободног судијског уверења, савесном и брижљивом оценом изведених доказа.

Цењени су и други наводи тужиле и тужених које су истицали у жалбама, али како нису од значаја и не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари, то нису посебно образлагани сходно овлашћењу из одредбе члана 396 став 1 ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у четвртом ставу изреке, јер је донета правилном применом одредби члана 153 и 154 ЗПП и применом АТ у време првостепеног пресуђења, према успеху тужиоца у спору. Супротно жалбеним наводима тужиле, правилно је првостепени суд обрачунао висину и структуру трошкова, дајући и разлоге због којих тужиле нису признати остали тражени трошкови, а које разлоге прихвата и овај суд.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП, донета је одлука као у изреци у ставу првом ове пресуде.

Међутим, правилно се жалбом тужиле указује да се одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу петом изреке ожалбене пресуде не може прихватити као правилна. Наиме, одредбом члана 151 ЗПП је прописано да свака странка претходно сама сноси трошкове које је проузроковала својим радњама. У конкретном случају, првотужена је својим радњама проузроковала вођење овог поступка, будући да је у време подношења тужбе и одржавања припремног рочишта била законски наследник иза пок. ГГ заједно са друготуженом, као и у поседу предметног стана, услед чега је тужила имала обавезу да тужбом обухвати и

првотужену, као тадашњег законског наследника иза пок. ГГ. Иако тужиља није успела у спору према првотуженој, првотужена је дала повод за подношење ове тужбе и даље вођење парнице, то јој стога, по оцени овог суда, не могу бити досуђени трошкови парничног поступка. Имајући у виду наведено, стекли су се услови прописани одредбом члана 401 тачка 3 ЗПП за преиначење одлуке о трошковима парничног поступка садржане у ставу петом изреке ожалбене пресуде, те је одбијен захтев првотужене за накнаду трошкова поступка према тужиљи.

Како тужене нису успеле у жалбеном поступку, то је одбијен њихов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, па је применом члана 165 у вези са чланом 153 ЗПП донета одлука као у ставу трећем изреке ове другостепене одлуке.

Председник већа-судија
Весна Филиповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић